**Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest**

►B

# NÕUKOGU OTSUS,

**1. oktoober 2007,**

**mis käsitleb AKV-EÜ partnerluslepingu artikli 96 ja arengukoostöö rahastamisvahendi artikli 37 kohaste konsultatsioonide lõpetamist Fidži Saarte Vabariigiga**

(2007/641/EÜ)

(ELT L 260, 5.10.2007, lk 15)

Muudetud:

| | | Euroopa Liidu Teataja | | |
|---|---|---|---|---|
| | | nr | lehekülg | kuupäev |
| ►M1 | Nõukogu otsus 2009/735/EÜ, 24. september 2009 | L 262 | 43 | 6.10.2009 |
| ►M2 | Nõukogu otsus 2010/208/EL, 29. märts 2010 | L 89 | 7 | 9.4.2010 |
| ►M3 | Nõukogu otsus 2010/589/EL, 27. september 2010 | L 260 | 10 | 2.10.2010 |
| ►M4 | Nõukogu otsus 2011/219/EL, 31. märts 2011 | L 93 | 2 | 7.4.2011 |
| ►M5 | Nõukogu otsus 2011/637/EL, 26. september 2011 | L 252 | 1 | 28.9.2011 |
| ►M6 | Nõukogu otsus 2012/523/EL, 24. september 2012 | L 263 | 2 | 28.9.2012 |
| ►M7 | Nõukogu otsus 2013/476/EL, 26. september 2013 | L 257 | 12 | 28.9.2013 |

▼B

**NÕUKOGU OTSUS,**

**1. oktoober 2007,**

**mis käsitleb AKV-EÜ partnerluslepingu artikli 96 ja arengukoostöö rahastamisvahendi artikli 37 kohaste konsultatsioonide lõpetamist Fidži Saarte Vabariigiga**

(2007/641/EÜ)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani riikide rühma liikmete ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise partnerluslepingu (edaspidi „AKV-EÜ partnerlusleping"), millele kirjutati alla Cotonous 23. juunil 2000 ([1]) ning mida muudeti Luxembourg'is 25. juunil 2005, ([2]) eriti selle artiklit 96,

võttes arvesse sisekokkulepet nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate vahel AKV-EÜ partnerluslepingu rakendamiseks võetavate meetmete ja järgitavate menetluste kohta, ([3]) eriti selle artiklit 3,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1905/2006, millega luuakse arengukoostöö rahastamisvahend, ([4]) (edaspidi „arengukoostöö rahastamisvahend") eriti selle artiklit 37,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

ning arvestades järgmist:

(1) AKV-EÜ partnerluslepingu artiklis 9 osutatud olulisi tingimusi on rikutud.

(2) Arengukoostöö rahastamisvahendi artiklis 3 osutatud väärtusi on rikutud.

(3) Vastavalt AKV-EÜ partnerluslepingu artiklile 96 ja arengukoostöö rahastamisvahendi artiklile 37 alustati 18. aprillil 2007 ametlikke konsultatsioone AKV riikide ja Fidži Saarte Vabariigiga, mille käigus võtsid Fidži ametivõimud Euroopa Liidu viidatud probleemide lahendamiseks erikohustused ja kohustuse need täita.

([1]) EÜT L 317, 15.12.2000, lk 3.
([2]) ELT L 287, 28.10.2005, lk 4.
([3]) EÜT L 317, 15.12.2000, lk 376.
([4]) ELT L 378, 27.12.2006, lk 41.

▼B

(4) Mõningate eespool osutatud kohustustega seoses on tehtud olulisi algatusi, kuid seoses AKV-EÜ partnerluslepingu oluliste tingimuste ja arengukoostöö rahastamisvahendiga tuleb siiski veel täita mitmeid olulisi kohustusi,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

*Artikkel 1*

Fidži Saarte Vabariigiga vastavalt AKV-EÜ partnerluslepingu artiklile 96 ja arengukoostöö rahastamisvahendi artiklile 37 toimunud konsultatsioonid loetakse lõppenuks.

*Artikkel 2*

Lisas esitatud kirjas loetletud asjakohased meetmed kehtestatakse AKV-EÜ partnerluslepingu artikli 96 lõike 2 punktis c ning arengukoostöö rahastamisvahendi artiklis 37 osutatud asjakohaste meetmetena.

*Artikkel 3*

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

▼M7

Käesolev otsus kehtib kuni 31. märtsini 2015. Otsus vaadatakse korrapäraselt vähemalt iga kuue kuu tagant läbi.

▼B

*Artikkel 4*

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

▼**M6**

*LISA*

**KIRI**

Tema Ekstsellents Ratu Epeli NAILATIKAU

Fidži Vabariigi president

Suva

Fidži Vabariik

Teie Ekstsellents

Euroopa Liit (EL) peab väga tähtsaks AKV-ELi partnerluslepingu artiklit 9 ja arengukoostöö rahastamisvahendi artiklit 3. Inimõiguste ning demokraatlike ja õigusriigi põhimõtete järgimine, millele AKV-ELi partnerlus on rajatud, on AKV-ELi partnerluslepingu olulisteks tingimusteks ning meie suhete aluseks.

11. detsembril 2006 mõistis Euroopa Liidu Nõukogu hukka sõjaväelise riigipöörde Fidžil.

Vastavalt AKV-ELi partnerluslepingu artiklile 96 ning arvestades, et 5. detsembril 2006 toimunud sõjaväelise riigipöördega rikuti kõnealuse lepingu artiklis 9 loetletud olulisi AKV-ELi partnerluslepingu osi, kutsus EL Fidžit konsultatsioonidele, et AKV-ELi partnerluslepinguga sätestatud korra kohaselt uurida põhjalikult olukorda ja vajaduse korral seda parandada.

Konsultatsioonide ametlik osa algas Brüsselis 18. aprillil 2007. EL väljendas rahulolu selle üle, et vahevalitsus oli kinnitanud mitmeid põhikohustusi seoses inimõiguste ja põhivabadustega ning demokraatlike ja õigusriigi põhimõtete järgimisega, millele on viidatud allpool, ja teinud ettepanekuid meetmete võtmiseks nende kohustuste täitmisel.

Kahjuks on vahepeal toimunud hulk tagasilööke (eriti 2009. aasta aprillis), mille tulemusena Fidži on jätnud täitmata mitu võetud kohustust. Nimetatud tagasilöökide hulka kuuluvad eelkõige põhiseaduse kehtivuse peatamine, parlamendivalimiste edasilükkamine väga pikaks ajaks ja inimõiguste rikkumise juhud. Kuigi varem võetud kohustuste täitmine on oluliselt edasi lükkunud, on enamik nimetatud kohustustest Fidži praeguse olukorra tõttu endiselt väga aktuaalsed. Seepärast on need kohustused lisatud ka käesolevale kirjale. Fidži ühepoolne otsus eirata paljusid põhikohustusi jätab riigi ilma osast temale määratud arenguabi vahenditest.

Kuigi teatavad inimõiguste ja põhivabaduste piirangud on jäänud endiselt kehtima, on alates 2012. aasta algusest toimunud teatavad edusammud, nimelt tunnistati 7. jaanuaril 2012 kehtetuks erakorralise seisukorra eeskiri ja 9. märtsil 2012 kuulutati välja poliitiline protsess, mille tulemusena peaks märtsiks 2013 valmima uus põhiseadus ja septembriks 2014 planeeritud uute parlamendivalimiste teel peaks taastatama põhiseaduslik demokraatia.

Tunnustades edusamme ja lähtudes AKV-ELi partnerluslepingu aluseks olevast partnerluse vaimust, väljendab EL siiski oma valmisolekut alustada uut ametlikku dialoogi nimetatud edusammude üle. Nimetatud dialoog võiks toimuda artikli 96 kohase läbivaatamisalase kontrollkäigu raames, pärast usaldusväärset, kaasavat ja läbipaistvat konsulteerimist põhiseaduse üle, mis on kavandatud märtsis 2013.

▼**M6**

Sellest lähtuvalt on EL otsustanud pikendada Fidži suhtes võetud asjakohaste meetmete kehtivust ja muuta neid esimese vastusena Fidži edusammudele, mis võimaldavad eelkõige alustada programmiarutelu üheteistkümnenda Euroopa Arengufondi (EAF) raames ja ettenähtud ajal Fidži teavitamist rahastamispaketi esialgsest summast. Üheteistkümnenda EAFi programmidokumentide koostamise lõpuleviimine, allakirjutamine ja rakendamine toimub seejärel koostöös demokraatlikult valitud valitsusega. Seepärast on väga oluline, et vahevalitsus võtaks kohustuse pidada kaasavat, usaldusväärset ja läbipaistvat arutelu põhiseaduse üle ja sisepoliitilist dialoogi ning peaks eelkõige kinni inimõigustest ja õigusriigi põhimõtetest ja kaotaks veel kehtivad piirangud. ELi seisukoht lähtub AKV-ELi partnerluslepingu olulistest osadest ja põhimõtetest, eelkõige dialoogi ja vastastikuste kohustuste täitmise kesksest rollist. Sellest hoolimata rõhutatakse, et EL ei tee tulevikus toimuda võiva dialoogi kohta ennatlikke järeldusi.

Kui kavandatud läbivaatamine ja ametlik dialoog annavad soodsa tulemuse, võtab EL kohustuse täiendavalt leevendada asjakohaseid meetmeid. Kui olukord Fidžil ei parane, on seevastu ette näha, et riik jääb ilma täiendavatest ELi arenguabi vahenditest. EL hindab eriti põhiseadusliku korra taastamisel tehtud täiendavaid edusamme ning võtab neid arvesse otsuste tegemisel Fidži suhtes kohaldatava üheteistkümnenda EAFi riikliku näidisprogrammi kohta.

Kuni ametliku dialoogi toimumiseni kutsub EL Fidžit jätkama ja hoogustama tihedat poliitilist dialoogi.

Asjakohased meetmed on järgmised:

— humanitaarabi ning kodanikuühiskonna ja kaitsetumate rahvastikurühmade otsest toetamist võib jätkata;

— pooleli olevat, eelkõige kaheksanda ja üheksanda EAFi raames toimuvat koostöötegevust lubatakse jätkata;

— koostöötegevust, mis aitaks taastada demokraatiat ja parandada valitsemist, võib jätkata, välja arvatud väga erandlikel asjaoludel;

— suhkrureformi 2006. aasta täiendavaid meetmeid võib võtta. Fidži kirjutas rahastamiskokkuleppele tehnilisel tasandil alla 19. juunil 2007. Märgitakse, et rahastamiskokkulepe sisaldab peatamisklauslit;

— 2007. aasta suhkrutoetus on null;

— 2008. aasta suhkrutoetuse avamine oli seotud tingimusega, et esitatakse tõendid valimiste usaldusväärse ja õigeaegse ettevalmistamise kohta vastavalt kokkulepitud kohustustele, nimelt et korraldatakse rahvaloendus ning põhiseaduse kohane valimispiirkondade piiride muutmine ja valimisreform, võetakse meetmed valimiskomisjoni töö tagamiseks, sealhulgas valimiskomisjoni esimehe ametisse määramiseks 30. septembriks 2007 vastavalt põhiseadusele. Fidži 2008. aasta suhkrutoetus tühistati 31. detsembril 2009;

— 2009. aasta suhkrutoetus tühistati 2009. aasta mais, sest vahevalitsus otsustas lükata üldvalimised edasi 2014. aasta septembrisse;

▼**M6**

— 2010. aasta toetus tühistati enne 1. maid 2010, sest demokraatlik protsess oli pidurdunud. Arvestades siiski suhkrusektori kriitilist olukorda, suunati osa rahalistest vahenditest otsetoetusteks suhkrutootmisest otseselt sõltuvatele elanikele, et vähendada kahjulikke sotsiaalseid tagajärgi. Kõnealuseid vahendeid haldab tsentraalselt ELi delegatsioon Suvas, mitte valitsus;

— suhkrureformi täiendavate meetmete mitmeaastase sihtprogrammi aastateks 2011–2013 saab ette valmistada ja alla kirjutada;

— endistele suhkruprotokolliga ühinenud riikidele suhkrureformiga kaasnevate meetmete mitmeaastase sihtprogrammi raames (aastateks 2011–2013) ette nähtud soovituslike toetuste andmine sõltub sellest, kas konsultatsioonide käigus jõutakse kokkuleppele. Sellise kokkuleppe puudumise korral rahastatakse kõnealusest toetusest ainult meetmeid, millega leevendatakse kahjulikke sotsiaalseid mõjusid;

— võidakse käivitada üheteistkümnenda EAFi programmide ettevalmistamine, seega võib Fidži oodata ettenähtud ajal teavitamist rahastamispaketi esialgsest summast;

— kaaluda võidakse täiendavat toetust põhikohustuste elluviimiseks ja sellega seotud ettevalmistuste tegemiseks, eelkõige toetust valimiste ettevalmistamiseks ja/või läbiviimiseks;

— piirkondlik koostöö ja Fidži osalemine selles jääb muutumatuks;

kohustuste täitmist kontrollitakse vastavalt käesoleva kirja lisas esitatud tingimustele, mis käsitlevad pidevat dialoogi, hindamis- ja järelevalvemissioonidega tehtavat tihedat koostööd ning aruandlust.

Lisaks sellele ootab EL Fidžilt täielikku koostööd Vaikse ookeani saarte foorumiga silmapaistvate isikute töörühma soovituste rakendamisel, mida foorumi välisministrid toetasid Vanuatus 16. märtsil 2007 toimunud kohtumisel. EL tunnustab hiljutist edu seoses koostööga Vaikse ookeani saarte foorumi ministrite töörühmas, mis loodi jälgimaks Fidži edusamme valimiste ettevalmistamisel ja demokraatia taastamisel.

EL jätkab Fidži olukorra hoolikat jälgimist. Vastavalt AKV-ELi partnerluslepingu artiklile 8 peetakse Fidžiga tihedat poliitilist dialoogi, et tagada inimõiguste austamine, demokraatia taastamine ja õigusriigi põhimõtete järgimine seni, kuni mõlemad lepinguosalised jõuavad järeldusele, et dialoog on täitnud oma eesmärgi.

Juhul kui vahevalitsus võetud kohustuste täitmisega viivitab, selle katkestab või sellest taganeb, jätab EL endale õiguse asjakohaseid meetmeid taas muuta.

EL rõhutab, et Fidži privileegid ELiga tehtavas koostöös olenevad AKV-ELi partnerluslepingu oluliste osade ning arengukoostöö rahastamisvahendis kehtestatud põhimõtete järgimisest. Veenmaks ELi selles, et vahevalitsus on täielikult valmis võetud kohustustest kinni pidama, on oluline teha kokkulepitud kohustuste täitmisel kiiresti olulisi edusamme.

Austusega

Brüssel,

| | |
|---|---|
| *Nõukogu nimel* | *Komisjoni nimel* |
| *eesistuja* | *volinik* |

▼M6

*LISA LISA*

## FIDŽIGA KOKKU LEPITUD KOHUSTUSED

A. **Demokraatia põhimõtete austamine**

Kohustus nr 1

Pärast 1. märtsi 2007 toimuvad 24 kuu jooksul vabad ja õiglased parlamendivalimised, lähtudes Vaikse ookeani saarte foorumi sekretariaadi määratud sõltumatute vaatlejate tehtud hindamise tulemustest. Valimiste ettevalmistusi ja valimisi jälgitakse, kohandatakse ja vaadatakse läbi ühiselt vastavalt vajadusele, lähtudes ühiselt kokku lepitud võrdlusalustest. See tähendab eelkõige järgmist:

— 30. juuniks 2007 võtab vahevalitsus vastu ajakava, milles kavandatakse uute parlamendivalimiste ettevalmistavate toimingute lõpuleviimise kuupäevad;

— ajakavas on täpsustatud rahvaloenduse, valimisringkondade piiride muutmise ja valimisreformi ajastus;

— piiride kindlaksmääramine ja valimisreform toimuvad vastavalt põhiseadusele;

— võetakse meetmed valimiskomisjoni töö tagamiseks, sealhulgas valimiskomisjoni esimehe ametisse määramiseks 30. septembriks 2007 vastavalt põhiseadusele;

— asepresident määratakse ametisse vastavalt põhiseadusele.

Kohustus nr 2

Vahevalitsus võtab peamiste seadusandlike, eelarve- ja muude poliitikaalgatuste ja muudatuste vastuvõtmisel arvesse konsultatsioone kodanikuühiskonnaga ja teiste asjaomaste sidusrühmadega.

B. **Õigusriik**

Kohustus nr 1

Vahevalitsus annab endast parima, et takistada ähvardavate avalduste tegemist julgeolekuorganite poolt.

Kohustus nr 2

Vahevalitsus järgib 1997. aasta põhiseadust ning tagab selliste põhiseaduslike institutsioonide nagu Fidži inimõiguste komisjoni, avaliku teenistuse komisjoni ja põhiseaduslike ametikohtade komisjoni normaalse ja sõltumatu töö. Säilitatakse pealikute suurkogu oluline sõltumatus ja töö.

Kohustus nr 3

Kohtusüsteemi sõltumatust austatakse täielikult, süsteemil võimaldatakse vabalt töötada ning kõik asjaomased isikud austavad selle otsuseid, eelkõige järgmist:

— vahevalitsus kohustub tagama kohtu ametisse määramise 15. juuliks 2007 vastavalt põhiseaduse paragrahvi 138 lõikele 3;

— kohtunike ametisse määramine ja/või ametist vabastamine toimub edaspidi ranges vastavuses põhiseaduse sätete ja menetluskorraga;

— sõjaväegi ja politsei ega vahevalitsus ei sekku mingil juhul ega viisil kohtumenetlusse; kohustus hõlmab juristide täielikku austamist.

▼**M6**

Kohustus nr 4

Kõik korruptsiooniga seotud kriminaalmenetlused lahendatakse asjakohaste kohtukanalite kaudu ning väidetavaid korruptsioonijuhtumeid uurivad võimalikud muud organid tegutsevad põhiseaduse kohaselt.

C. **Inimõigused ja põhivabadused**

Kohustus nr 1

Vahevalitsus astub kõik vajalikud sammud, et hõlbustada inimõiguste kõikide väidetavate rikkumisjuhtumite uurimist või lahendamist kooskõlas Fidži seadustest tulenevate menetluste ja foorumitega.

Kohustus nr 2

Vahevalitsus tunnistab 2007. aasta mais kehtetuks erakorralise seisukorra eeskirja, sõltuvalt võimalikest ohtudest riigi julgeolekule, avalikule korrale ja ohutusele.

Kohustus nr 3

Vahevalitsus kohustub tagama, et Fidži inimõiguste komisjon töötab täiesti sõltumatult ja vastavalt põhiseadusele.

Kohustus nr 4

Igas vormis sõnavabadust ja meediavabadust austatakse täielikult, nagu põhiseaduses ette nähtud.

D. **Kohustuste täitmise kontroll**

Kohustus nr 1

Vahevalitsus kohustub pidama korrapärast dialoogi, et tehtud edusamme saaks kontrollida, ning võimaldab ELi ja Euroopa Komisjoni asutustele/esindajatele täieliku juurdepääsu kogu teabele inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi rahumeelse taastamise kohta Fidžil.

Kohustus nr 2

Vahevalitsus teeb täielikku koostööd ELi kontrollkäikude raames, mida võidakse korraldada edusammude hindamiseks ja järelevalveks.

Kohustus nr 3

Vahevalitsus saadab iga kolme kuu järel alates 30. juunist 2007 arenguaruandeid Cotonou lepingu oluliste põhimõtete järgimise ja kohustuste täitmise kohta.

Märgitakse, et teatavaid küsimusi on võimalik tulemuslikult lahendada üksnes pragmaatilise lähenemisviisiga, mis tunnistab praegust tegelikku olukorda ja keskendub tulevikule.